

Azərbaycan: Beynəlxalq Hüquqsünaslar Komissiyası Vəkillər Kollegiyasının üzvlüyündən xaric edilmə işlərində vəkillərin ifadə azadlığına hörmət edilməsinə çağırır

Bugün Beynəlxalq Hüquqsünaslar Komissiyası (BHK) vəkil Müzəffər Baxışovun Nərimanov rayon məhkəməsində baxılacaq Vəkillər Kollegiyası üzvlüyündən xaric olunma işi ilə bağlı öz narahatlığını ifadə edir. BHK vəkillidən xaric edilmə ilə bağlı icraat zamanı vəkillərin rolu haqqında beynəlxalq standartlara hörmət edilməsinə və sanksiyaların ifadə azadlığına zidd tətbiq edilməsinə çağırır.

BKH anlayır ki, M. Baxışov barəsində Rəyasət Heyətinin baxdığı və məhkəməyə müraciət etdiyi inzibati icraat onun moderator.az saytında olan Azərbaycan məhkəmə sistemi ilə bağlı tənqidi müsahibəsi ilə əlaqədardır.

M. Baxışov öz müsahibəsində Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi əməkdaşları tərəfindən çox sayda insanın həbs olunmasını və həmin sifarişli həbslərin hakimlər tərəfindən müvafiq araşdırma aparmadan həyata keçirməsini tənqid etmişdir. O həmçinin hakimlərin ixtiyari həbslərin qarşısının alınmasında kifayət qədər cavabdehliliyinin olmaması ilə bağlı narahatlığını ifadə etmişdir.

Beynəlxalq hüquq və standartlara əsasən hüquqsünaslar da digər fərdlər kimi ifadə azadlığı hüququndan, hətta öz ixtisasları çərçivəsində tam şəkildə istifadə etmə azadlığına malikdirlər. Vəkillərin ifadə azadlıqlarının qorunması yalnız göstərilən məsələlərlə bağlı vacib deyildi. Bu həmçinin vəkillərin demokratik cəmiyyətlərdə hüququn aliliyi və ədalət barədə sərhətlər vermək üçün dasıdığı ictimai funksiyaları qorumaq üçün vacibdir. Vəkillər bu və digər peşəkar funksiyaları heç bir müdaxilə və ya hədə-qorxu olmadan həyata keçirməlidirlər.

Ifadə azadlığı beynəlxalq insan hüquqları haqqında qanun, həmçinin Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyasının 10-cu maddəsi və Beynəlxalq Mülki və Siyası hüquqlar haqqında Paktın 19-cu maddəsi ilə qorunur. Azərbaycan hər iki müqaviləyə üzvdür.

BMT-nin Vəkillərin Rolu haqqında Əsas Prinsiplərində göstərir ki, vəkillərin "... ədalət mühakiməsinin və insan hüquqlarının təşviqi və müdafiəsi ilə bağlı məsələlərin ictimai müzakirəsində iştirak etmək hüququ vardır ... " Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi vurğulamışdır ki, vəkillər ədalət mühakiməsinin həyata keçirilməsi ilə bağlı ictimaiyyətdə sərhətlər vermək hüququna o halda malikdirlər ki, onların tənqidi ədalət mühakiməsinə hörmət, ləyaqət, şərəf və bütövlük kimi prinsiplərin həddləri çərçivəsində olsun.

Beynəlxalq Hüquqsünaslar Komissiyası hesab edir ki, vəkillərin istər məhkəmə zalında, istərsə də digər yerlərdə məhkəmə sistemi haqqında səsləndirdiyi tənqidi fikirlərə görə tətbiq edilən intizam icraatları ifadə azadlığına qarşı olan bir müdaxilədir. Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinin Maurice Fransaya qarşı işində bu məsələ xüsusilə vurğulanaraq bildirilir ki, iddialar xoş niyyətlə təqdim edilmiş və sübutlarla əsaslandırılmışdır.

Əlaqə:

Massimo Frigo, BHK Avropa Proqramı üzrə Hüquq Məsləhətçisi, t: +41 22 9793805, e-mail: massimo.frigo(@)icj.org